

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

2009 թՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 10-ԻՆ ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԼԱՏՎԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ՕԴԱՅԻՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՉԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆԸ ՀԱՄԱՊՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երեւան

20 ապրիլի 2010թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով.
Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ռ. Դանիելյանի, Ֆ. Թոխյանի,
Մ. Թոփուլյանի, Վ. Հովհաննիսյանի, Ռ. Նազարյանի, Ռ. Պապյանի, Վ. Պողոսյանի
(զեկուցող),

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 և 72-րդ հոդվածների,

դրսաց դատական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2009 թվականի դեկտեմբերի 10-ին Երեւանում սպորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Լարվիայի Հանրապետության կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթը Հանրապետության Նախագահի՝ 16.03.2010թ. ՀՀ սահմանադրական դատարան մուգրագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով գործով գեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՌԴ քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչության պետի գեղակալ Ա. Մարությանի գրավոր բացադրությունը, հետագորելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Յ**.

1. Համաձայնագիրն արորագրվել է 2009թ. դեկտեմբերի 10-ին Երևանում՝ երկու երկրների միջև կանոնավոր օդային հաղորդակցությունների կարգավորման նպատակով:

2. Համաձայնագրի բաղկացուցիչ մաս է կազմում հավելվածը, որը սահմանում է երթուղիների ցանկը:

3. Համաձայնագրով սահմանված են սերվիֆիկատների եւ լիցենզիաների ճանաչման, ավիաընկերությունների նշանակման եւ շահագործման թույլավորության դրամադրման, օդային ուղիների շահագործման թույլավորության մերժման, չեղյալ ճանաչման կամ կասեցման կարգն ու պայմանները:

4. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարբառությունները.

- մյուս կողմին դրամադրել համաձայնագրով սահմանված իրավունքները համաձայնագրի հավելվածում սահմանված երթուղիներով միջազգային օդային հաղորդակցությունները շահագործելու նպատակով,

- ավիաընկերությունների նշանակման մասին գեղեկություն սրանալուն պես նվազագույն ընթացակարգային հետագումներով դրամադրել շահագործման համապարասխան լիազորությունները եւ թույլավորությունները,

- եթե օդային ուղիների չեղյալ ճանաչելը, կասեցնելը կամ համաձայնագրով նախադասկած այլ պայմաններ սահմանելն էական չեն օրենքների եւ/կամ կանոնակարգերի հետագա խափառմները կանխելու նպատակով, ապա նման իրավունքն իրականացնել միայն մյուս կողմի հետ խորհրդակցություններ անցկացնելուց հետո,

- մյուս կողմի նշանակած ցանկացած ավիաընկերության օդանավի համար օդանավակայանների եւ այլ ավիացիոն միջոցների օգտագործման դիմաց չգանձել ավելի բարձր վճարներ, քան նմանադրիալ միջազգային օդային հաղորդակցություններ շահագործող ազգային ավիաընկերությունից գանձվող վճարներն են,

- մյուս կողմի նշանակած ազգային օդանավերը, դրանց սովորական սարքավորումները, պահեստամասերը, վառելիքի և քայլուղերի պաշտոները, օդանավում գրնվող պաշտոներն ազագել բոլոր գետակի մաքսափուրքերից, գետական և նմանագիտ այլ վճարներից՝ պայմանով, որ այդ սարքավորումները, պահեստամասերը և պաշտոները մնալու են օդանավում այնքան ժամանակ, քանի դեռ դրանք չեն վերապրահանվել, օգտագործվել կամ սպառվել օդանավերի թռիչքի ընթացքում,
  - ՀՀ գարածքում մաքսափուրքերից և հարկերից ազագել ՀՀ գարածք ներմուծված անհրաժեշտ փաստաթղթերը, ինչպիսիք են զվացուցակները, ավիափումները և բեռնագրերը՝ նախագետաված մյուս կողմի նշանակած ավիաընկերության օգտագործման համար,
  - հաղորդակցությունների շահագործումից առնվազն երեսուն օր առաջ մյուս կողմի ավիացիոն իշխանությունների հասքափմանը ներկայացնել չվերթերի ծրագրերը,
  - ձեռնարկել հնարավոր բոլոր միջոցները՝ վերացնելու համար խփրականության բոլոր դրսեւորումները կամ անարդար մրցակցային գործելակերպը, ինչպես նաև երաշխավորել համաձայնագրի հավելվածում սահմանված ցանկացած երթուղում համաձայնեցված հաղորդակցությունները շահագործելու՝ արդար և հավասար հնարավորությունները,
  - գրամադրել անհրաժեշտ ողջ աջակցությունը՝ կանխելու համար օդանավերի ապօրինի զավթման գործողությունները և օդանավերի, ուղեւորների և անձնակազմի, օդանավակայանների և աերոնավիգացիոն միջոցների անվտանգության դեմ ուղղված այլ անօրինական գործողությունները, ինչպես նաև քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգության դեմ ուղղված ցանկացած այլ սպառնալիք,
  - ժամանակ առ ժամանակ անցկացնել խորհրդակցություններ՝ ապահովելով համաձայնագրի և դրան կից հավելվածի դրույթների կիրառումը, ինչպես նաև համաձայնագրի մեկնաբանման կամ կիրառման վերաբերյալ առաջացած ցանկացած վեճ առաջին հերթին կարգավորել բանակցությունների միջոցով:
5. Համաձայնագիրն ամրագրում է դրույթներ, որոնք վերաբերում են ավիացիոն անվտանգությանը, սահմանված են նաև օրենքների և կանոնակարգերի կիրառման, վեճերի կարգավորման, համաձայնագրում փոփոխությունների կարգարման, համաձայնագրի դադարեցման և ուժի մեջ մտնելու կարգն ու պայմանները:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ դեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դարարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63 եւ 64-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դարարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Յ**.

1. 2009 թվականի դեկտեմբերի 10-ին Երեւանում սփորագրված՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության եւ Լարվիայի Հանրապետության կառավարության միջև օդային հաղորդակցությունների մասին համաձայնագրում ամրագրված պարբավորությունները համապարախանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը :

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Գ. ՏԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

20 ապրիլի 2010 թվականի
ՄԴԱ- 875